

УДК 7.012:712.256

АНАЛІЗ ДОСВІДУ ПРОЕКТУВАННЯ ДИТЯЧОГО ІГРОВОГО СЕРЕДОВИЩА В ГРОМАДСЬКИХ ІНТЕР'ЄРАХ ДЛЯ СІМЕЙНОГО ВІДВІДУВАННЯ

Асп. О.І. Малік

Науковий керівник доц. О.О. Сафронова

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Визначення та зрівняльний аналіз основних підходів до проектування дитячого ігрового середовища громадських інтер'єрів в Україні та у інших державах світу.

Об'єкт та предмет дослідження. Ігрове середовище для дітей в громадському інтер'єрі для сімейного відвідування; особливості і принципи формування ігрового середовища для дітей в громадських інтер'єрах.

Методи та засоби дослідження Використано методи: літературно-системного аналізу наукових публікацій за тематикою дослідження; порівняльного, функціонального та структурного аналізів дитячого ігрового середовища громадських інтер'єрів, узагальнення отриманих результатів дослідження.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Набуло подальшого розвитку вивчення досвіду проектування ДІС з урахуванням сучасних розвиваючих ігрових методик.

Результати дослідження У Німеччині, Америці, Японії та в інших розвинутих країнах світу дизайн інтер'єрів дитячих кімнат набув великої популярності. Використання новітніх матеріалів і технологій, нестандартні образні та конструктивні рішення, врахування етапів розвитку дитячого сприйняття, залучення об'єктів та явищ природного середовища як складових елементів дитячого простору, свідчать про якісно інший рівень проектування. Адже розвинуті, талановиті, освічені діти – майбутнє кожної держави [3, с. 5–6]. В Україні зазначені питання лише почали набувати практичного втілення.

Приклади вітчизняного досвіду проектування демонструють нам наступні характерні риси: введення ДІС в громадський інтер'єр у вигляді майже ізольованого простору ігрової кімнати, де відсутній зв'язок із загальним естетичним рішенням громадського інтер'єру; не враховані національні, етнокультурні особливості.

В той же час в Україні набуває популярності концепція family-friendly business для приваблення сімейних пар з дітьми в громадських приміщеннях, де не завжди є потреба і можливість створювати повноцінну дитячу кімнату. Місцем для створення таких мобільних зон стають проходи між столиками в ресторани, коридори між магазинами у великих торговельних центрах. Все більшим попитом користується використання настінних ігрових елементів у зонах очікування в закладах тимчасового перебування (наприклад, стіни в автосалонах, банках, медичних установах, торговельних центрах). На український ринок виходять західні виробники такого обладнання, наприклад, німецька фірма Beleduc.

На переконання Ю. Бондарчук, різноманітність дизайнерських форм та методів організації дитячого ігрового середовища за кордоном у порівнянні з вітчизняним досвідом, якому притаманна одноманітність або кітч художньо-проектних рішень, особливо актуалізує проблему вивчення та наслідування інноваційних зарубіжних зразків з метою розробки власних науково обґрунтованих положень. Попри високу затребуваність дитячого ігрового середовища у громадських закладах, питання його

проектування та облаштування на території України довгий час взагалі не ставилося, дослідження проектного аспекту організації дитячого ігрового середовища у громадських закладах не проводились або розглядалися лише з точки зору економіки та підприємницької діяльності [1, с. 3].

Відомі українські та зарубіжні педагоги-новатори висвітлювали питання впливу оточуючого середовища на розвиток дитини (Ушинський, Макаренко, Сухомлинський, Фрєобель, Монтесорі, Вальдорф та ін.).

Предметно-просторове середовище є не тільки матеріально-функціональною базою для дорослішання дитини, але і розглядається як якісний простір культури, що реалізує права дитини на повноцінне життя та всебічний розвиток. Тому при проектуванні ДІС необхідно враховувати науковий досвід видатних педагогів і психологів для створення повноцінного розвиваючого середовища. Будь-який з видів навколишнього розвивального середовища дитини повинен відповідати науково обгрунтованим вимогам якості, будь то дитячий майданчик на вулиці, дитяча кімната в житлі, або ігрові зони в будь-яких громадських приміщеннях. Гра займає більшу частину в житті кожної дитини. За даними психологів, гра є одним з основних факторів, що впливають на розвиток і становлення дитини як особистості.

Ігрова зона в громадському закладі, призначеному для відвідування широкими верствами населення, тобто дорослими разом із дітьми – це нова інфраструктура, проектна практика якої в Україні не настільки поширена, як за кордоном, і майже відсутні науково обгрунтовані рекомендації щодо проектування ДІС з урахуванням сучасних розвиваючих ігрових методик.

Висновки Отже, своєчасною і актуальною стає розробка методик і науково-обгрунтованих рекомендацій, в яких би відображалися теоретичні принципи, що дозволяють фахівцям вирішувати питання формування ігрового середовища для дітей в громадських інтер'єрах для сімейного відвідування з урахуванням їх функціонального призначення, сучасних тенденцій розвитку ігрових розвиваючих методик та комплексу архітектурно-мистецьких, педагогічних, психофізіологічних та інших вимог.

Ключові слова. проектування, середовище, дитяче ігрове середовище, громадські інтер'єри.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондарчук Ю. С. Принципи проектування дитячого ігрового середовища в закладах громадського призначення : автореферат дисертації ... кандидата мистецтвознавства за спеціальності 17.00.07 дизайн. – Харків, 2016. – 23 с.
2. Христюк Ю. С. Питання класифікації дитячого ігрового середовища як об'єкту проектування / Ю. С. Христюк // Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Архітектура та екологія» (м. Київ, 17–19 листопада 2014 р.). – К., 2014. – С. 294–296.
3. Скляренко Н. В. Основи дизайн-проектування дитячого простору: навчальний посібник для студентів спеціальності «Дизайн» денної та заочної форм навчання / Н. В. Скляренко, Д. К. Авраменко, Ю. С. Христюк. – К. : Видавець Олег Філюк, 2014. – 248с.
4. Акопник С. В. Проектування дитячих дошкільних закладів / С. В. Акопник, О. В. Заїка // Містобудування та територіальне планування : Наук.-техн. збірник / відпов. ред. М. М. Осетрін. – К. : КНУБА, 2014. – Вип. 53. – С. 3–9.